СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 59. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 13. березня 1931. VOL. XXXIX. No. 59. Jersey City, N. J., Friday, March 13, 1931. THREE CENTS.

ПРОҐРЕСОВЦІ НЕЗАДОВОЛЕНІ З ОБОХ ПАРТІЙ

ВАШИНҐТОН. — На нарадах проґресовців заатаковано адміністрацію Гувера й обидві партії за їх відношення до великих тростів, тарифи, безробіття й економічної скрути. Сенатор Бора обстоював далі бонуси на хліборобські експорти, які в свім часі перепали в конґресі, а які мали на меті зрівнати тарифово хліборобство з промисловістю.

Сенатор Норис виступив проти „тростів сили", які контролюють продукцію і розподіл електрики, а також конвенції обох великих американських партій.

Ґовернор Рузвелт прислав Проґресовцям привіт і виправдання, що не може взяти участи в нарадах. Звертаючи увагу на політику щодо використання водяних сил, стабілізацію в промислі, безробіття і хліборобську крізу, він просив надіслати йому ухвалені в тих справах резолюції.

В нарадах взяли участь 15 сенаторів і стількиж конґресменів, а далі бувші сенатори, конґресмени, професори й громадські діячі, разом в числі 174 осіб. Між присутніми було богато жінок.

ОБУРЕННЯ ПРОТИ НЮЙОРСЬКОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЗРОСТАЄ.

НЮ ЙОРК. — З ріжного боку дає про себе знати публична опінія, котра домагається рішучих заходів у справі покінчення з хабарництвом і деморалізацією, які опанували цілу адміністрацію міста. Домагаються теж слідства над мейором Вокером за те, що він толєрував так довго деморалізацію. Кажуть, що ґовернор Рузвелт готов зарядити таке слідство, якщо будуть внесені зажалення від орґанізацій чи навіть осіб, але оперті на конкретних фактах, а не на загальниках.

ВОКЕР САРКАСТИЧНИЙ.

КЕНЗАС СІТИ. — В переїзді до Каліфорнії задержався на стації нюйорський мейор Вокер, котрий відповів на запити репортерів у справі слідства над його господаркою з іронічною усмішкою, що його можна легко знайти навіть у пустині, та що дивне є те, що не говорили про таке слідство, коли він був у Ню Йорку, а доперва тоді, як він виїхав на вакації.

ПОЛІСМЕН КРИВОПРИСЯЖНИК.

НЮ ЙОРК. — Ще один примір нюйорських скандалів: засуджено на 10-літню вязницю полісмена Сидней Тейта за те, що він фальшиво присягав у 1929 р. проти муринської жінки, яку обжаловував за неморальність.

УЛЕКШУЮТЬ РОЗВОДИ.

ОЛБАНІ. — „Есемблі Кодс Коміті" дав свою згоду на те, щоби пятьлітне залишення спільного супружого співжиття узнати законною причиною до абсолютного розводу. Оця реформа стрінеться з опозицією, але по всякій правдоподібности вона перейде в обох палатах леґіслятури.

ЖІНКИ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Миссис Сесілія Кесерлі з Каліфорнії звертає увагу сенатора Робинсона на те, що він не визнається в жіночім сентименті, коли каже, що жінки голосуватимуть в 1932 за прогибіцію. Вона каже, що жінка змінила свої погляди щодо прогибіції, бо переконалася, що прогибіція не принесла нічого доброго. І тому жінки підуть при новім голосованню в більшости проти прогибіції.

ЗИМОВА ОЛІМПІЯДА.

НЮ ЙОРК. — Третя Зимова Олімпіяда відбудеться в Лейк Плейсід, Н. Й., в лютім 1932 р. Кошти Олімпіяди виноситимуть $1,050,000.

ДІТИ РОЗВЕДЕНИХ.

НЮ ЙОРК. — Декан Принстонського університету подає, що статистика виказує, що діти розведених родичів учаться і поводяться далеко гірше від тих, котрих родичі жиють примірно й у згоді. Діти розведених родичів подобають на „самітних вовків" і їх дуже важко виховувати.

ДОБРЕ ЗААВАНЗУВАВ.

НЮ ЙОРК. — Томас А. Бокнер став президентом „Ню Йорк Лайф Іншюренс Компані". Свою карієру розпочав він перед 51 роками як хлопець до посилок з платнею $5 на тиждень.

Між першими, котрі йому поґратулювали зприводу великого аванзу, був бувший президент Кулидж, один з директорів компанії.

ПРОГУЛЬКОВЦІ ЗАЛИШИЛИ В МІСТІ $80,000,000.

НЮ ЙОРК. — На протязі 1930 р. відвідало Ню Йорк 750,000 осіб, які прибули на 1,096 вистав і конвенцій та витратили в місті $80,000,000.

В КИТАЮ ЗНОВУ ВОЮЮТЬ.

З наближенням весни китайські ґенерали знову заворушилися. В провінції Чехван уже почалися бої між трома ґенералами за владу над цілою провінцією. В районі Ганков почали проявляти свою діяльність комуністичні банди.

БАНДИТИ ОГРАБИЛИ ПОЧТОВИЙ ВАГОН І ВКРАЛИ 356,000 ЛЕВІВ.

На особовий поїзд Джурджів—Букарешт напали між стаціями Жілава—Філярет чотири замасковані бандити на почтовий віз, приголомшили провідника поїзду, Конст. Николаеску, й закинули йому мішок з грубого полотна на голову. Два бандити стояли з револьверами коло провідника поїзду, другі два розбили залізні касетки й забрали в банкнотах 356,000 левів, які мали бути передані в Букарешті. По закінченню операції зіскочили з поїзду й щезли серед пітьми ночі.

У Букарешті дано знати по приїзді поїзду поліції, яка в спілці з жандармами думає винайти бандитів в поблизьких селах.

ГРОЗЯТЬ ПОВОРОТОМ ПІЛСУДСЬКОГО.

У польськім соймі відбувається тепер завзята боротьба між опозицією і правительством задля буджету, поліційної системи та судівництва Пілсудського. Міністер внутрішних справ, ґенерал Сладковський, не знав уже виходу і загрозив поворотом Пілсудського. Тепер, заявив він, святкує опозиція великий піст, але по повороті маршала пічнуться знову скоромні дні.

У Львові заарештували в каварні одного священика, який твердив, що Пілсудський уже не верне з Мадейри. Цьому священикови виточили карне слідство.

МАТІР ОТРУІЛА СВОЮ ДИТИНУ І ВІДОБРАЛА СОБІ ЖИТТЯ.

Марія Жук, жінка поліціянта в Станиславові, отруїла свою пятьмісячну дитину, після чого сама відобрала собі життя при помочі тієїж отруї. Причиною такого вчинку була розпука матери, що її дитина наслідком недуги втратила зір.

ГОЛКА В ЯЗИЦІ.

Парижанка пані Буль пішла до дентиста, щоби витягнути зуб. При затроєнню зуба залізла дивним дивом голка дентиста в язик пацієнтки. Нещасна перебула кілька тижнів у лічниці, однак зусиллям лікарів не пощастило витягнути голки. Пані Буль зажадала від дентиста відшкодовання 100 тисяч франків. Але суд признав їй лише 45 тисяч. Пані Буль не вдоволилася цим і відкликалася до вищої інстанції.

КРОВАВА РОДИННА ТРАГЕДІЯ.

Німецькі часописи пишуть про жахливу, криваву трагедію в місцевости Ґельсдорф, коло Берліна. В ночі 8-го лютого ц. р. робітник Штальмер у приступі божевілля вбив усю свою родину. Замкнувши мешкання, револьверовими кулями вбив жінку, двоє малих дітей, матір і сестру жінки. Тяжко ранив шваґра, який вертав до дому. Після того жахливого вбивства сам відобрав собі життя.

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО.

Рочестер, Н. Й. — В неділю, 15 березня, в год. 7.30 до 8-ої веч. Українська Мандолінова Оркестра відограє з радіо стації W. H. A. M., слідуючу проґраму: 1) Побратався сокіл; 2) Серенада; 3) Прелюд; 4) Ой у лузі калина; 5) Колиб не Маруся; 6) Ой ішов я штири милі лісом; 7) Циганська пісня; 8) Павочка ходить; 9) Уже літ зо 200; 10) Семинаста курочка.

Солісти: п. Мері Климців, сопран, Мирослав Цицик, скрипка.

—o—

Тогож дня в год. 9-тій до 9.30 веч. на запрошення Рочестер Сейвін Банк з нагоди його 100-річного ювилею Громадянський Хор м. Рочестер відспіває з радіо стації W. H. E. C.:

1) За Україну; 2) Через поле широкеє; 3) Прилетів сокіл до віконця; 4) Зашуміла ліщинонька; 5) Ой піду я по пороші; 6) Американський гимн.

Солісти: Мері Климців, Іван Головко й Іван Мелех.

Діриґент Л. Сорочинський.

ТРАГІЧНИЙ ВИПАДОК В КАМІНОЛОМІ.

Сидір Ілько з Лапшина (пов. Бережани) копав камінь на Лисій Горі. Нагло обірвалася земля і так сильно придавила Ілька, що він згинув на місці.

НЕЩАСНА ЛЮБОВ ПРИЧИНОЮ ВБИВСТВА.

В селі Куйданцях, пов. Коломия, Василь Каструбяк убив двома револьверовими кулями Парашку Костюк, жінку Дмитра. Причиною вбивства була, як виявило слідство, нещасна любов.

РОСІЯ ВИСЛАЛА 7,000 КҐ. ЗОЛОТА ДО НІМЕЧЧИНИ.

Це вже третій раз цього року висилає Росія через Ригу до Берліна золото на покриття своїх закупок, бо не стає товарів для експорту.

В ЛОНДОНІ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ.

Кореспондент львівської „Ради" доносить до цього часопису, що виступ 65 англійських послів-лейбористів перед Ґенер. Секр. Союза Народів у справі т. зв. української національної меншости в Польщі й останніх подій у Східній Галичині викликав поважне вражіння серед усіх англійських політичних кругів, навіть серед консерватистів. **Деякі консервативні посли спеціяльно інформувались у послів лейбористів про подробиці українських жалоб, про загальну ситуацію українського народа в Польщі і про міжнародні договори, які нормують українське питання.**

Взагалі Лондон заговорив і зацікавивсь українською справою в Польщі. На однім зібранню послів лейбористів говорено про українську справу в Польщі в звязку з дискусією над індійською справою. Анґлійці починають бути горді зі своєї ліберальної політики у відношенню до Індії, Єгипту, Іраку, усіх доміній, а врешті також Індії. Англієць хоче тому бачити таку ліберальність також в інших. Тому, здається, будуть Англійці щораз сміливіше обговорювати справу української національної меншости в Польщі, яку вважають за дуже важну і небезпечну для европейського мира.

ЖЕРТВУЮТЬСЯ ДЛЯ ЛЮДСТВА І ПЮТЬ ПО 14 ПЛЯШОК ПИВА ДЕННО.

Горожани Дортмунду мають знамениту нагоду напитися пива. Фізіольоґічний інститут цього міста оголосив у часописах, що пошукує одного чоловіка, який згодивсяб пити довший час денно 14 пляшок пива. Лікарі хочуть обсервувати ділання алькоголю на організм людини. На цю „посаду" зголосилися цілі сотки дортмундських горожан, які хочуть понести жертву для добра людства.

СТРІЛЯВ ВОРОНУ, ТРАФИВ КОРОВУ, АБО АКЦІЯ МІНІСТРА ПРИСТОРА.

Обершт Пристор, польський міністер торговлі, задумав був допомогти рільництву в той спосіб, щоби піднести ціни на сільсько-господарські продукти, а знизити на промислові. Відбув у тій справі багато конференцій і видав відповідні розпорядки.

На вислід тих розпорядків не прийшлося довго ждати: ціни на сільсько-господарські продукти (збіжжа і худобу) катастрофально впали, а ціни на промислові вироби майже не рушилися з місця. Перед заходами мін. Пристора жито стояло в ціні зол. 16 до 18, пшениця 24 до 26, а тепер за жито платять тільки 12 до 14, а за пшеницю 17 до 19. Отже за дуже короткий час наступив просто неймовірний спадок цін на збіжжа. Худоба і свині також сильно впали в ціні. Але рівночасно податки стоять на давній висоті, а також ціни на монопольні вироби. На додаток по містах і селах росте у швидкім темпі безробіття. По селах бідняки не мають де заробити, а середняки ні що продати, ні де заробити. Тому по наших селах лютує велика біда.

БЕЗРОБІТТЯ И НАРОДНЄ ЗДОРОВЛЯ.

Лікар д-р Мозес, соціял-демократичний посол до німецького парляменту, має ту заслуту, що він від років намагається використати лікарські досвіди для законодавства. Остання його праця була зібрати від практичних лікарів відповіди на питання, як відбивається теперішнє масове безробіття на здоровлю людей. У Німеччині безробітні не голодують, бо їм платить держава за час безробіття.

Вислід своїх робіт оголосив д-р Мозес тепер у книжці. Зміст вислідів страшний. Безробітні частіще хорують і скорше вмирають. Трапляються випадки самогубства не з біди, а з почуття, що людина нікому ні на що не знадобиться. Безробітні лекше піддаються заразам і тяжче вилічуються. Відвикши від праці, безробітні занепадають на тілі й дусі, проявляють менше відпорности й енергії, а діставши роботу, лінивше й неохотніше до неї беруться.

Видавець наводить слова Ллойда Джорджа, висказані при нагоді законопроекту про робітниче обезпечення 1924 р.: „Одна з найважніших галузей національного життя, яку занедбувано не тільки в нас, але й у всіх інших краях з браку грошей, це здоровля й сила робітничих мас. Ми подобали на короткозорого купця, який з жадоби здобути великі очевидні виски, нищить своє підприємство, замісць зложити досить капіталу".

НІМЦІ НЕ РВУТЬСЯ ДО ТОРГОВЛІ З БОЛЬШЕВИКАМИ

УРЯДОВІ КОЛА ЗАДИВЛЯЮТЬСЯ ПЕСИМІСТИЧНО НА ДАЛЬШІ ТОРГОВЕЛЬНІ ЗНОСИНИ НІМЕЧЧИНИ З РОСІЄЮ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Представники німецької індустрії, що їздили до Москви, вже повернулися. В розмовах з кореспондентами ґазет вони говорять дуже мало, поки не відбули нарад з німецькою федерацією індустріялістів. Вони лише кажуть, що жадних обіцянок большевикам не давали, а тільки збирали інформації про фактичний стан економічного життя в Росії. Таксамо всі переговори, які вони відбули з представниками радянського уряду та радянського торгу й промисловости, мали лиш інформаційний характер.

В урядових колах панує досить песимістичний настрій щодо дальших торговельних зносин Німеччини з Росією. Основою песимізму служить те, що большевики потребують великих і довготермінових позичок, які мав би ґарантувати німецький уряд. Тепер розпочалися в Німеччині інтензивні наради промислово-торговельних кол, фінансових кол, представників державного банку та уряду, на яких має остаточно вирішитися дальша доля німецько-російського торговельного договору, котрий кінчиться літом цього року. Цікаво, що в справі поновлення цього договору Німеччина ще не зробила жадної пропозиції радянському урядови.

З найбільшою резервою до торговлі з большевиками ставляться німецькі фінансові кола. Від німецьких банків жадного представника в торговельній делеґації, яка щойно відвідала Москву, не було. Большевики говорять, що вони потребуватимуть від 125 до 200 міліонів довготермінового кредиту на ріжні закупна, які вони пороблять у Німеччині, коли такий кредит дадуть їм торговельні фірми. Державний німецький банк мав би взяти на себе поруку перед торговельними фірмами за ті борги, які поробить Росія. Урядови згодитися на це, при теперішній фінансово-економічній крізі в Німеччині, дуже тяжко, хоч большевицькі замовлення далиб роботу яким 100 тисячам безробітних у Німеччині.

Німці, котрі повернулися з Москви, подивляють американську торговельну експанзію в Росії й признають, що при своїй системі торговлі з большевиками Американці поробили великі успіхи в Росії. Вони вже захопили там значні ринки. Це тому, що американські торговельні фірми дають великі кредити большевикам.

БОРОТЬБА З ПІРАТАМИ.

ГОНКОНҐ (Китай). — Від ряду літ морські розбійники нападають на ріжні торговельні пароплави й судна біля берегів Китаю. Вони захоплюють корабель на морі й направляють його до найближчого берега, де, ограбувавши, лишають його. Боротьбу з піратами провадять анґлійські торпедовці й анґлійські відводні човни. Практика показала, що найбільшого успіху досягають підводні човни.

Тому тепер Анґлія вислала до Китаю ще чотири підводні човни. Два з них вже скоро прибудуть до Гонконґу, а два ще затрималися в дорозі, бо мали зударення в Ґібральтарі й тепер знаходяться в направі. Дотепер проти піратів було лише два підводні човни.

КРАХ ТРОХ ФРАНЦУСЬКИХ БАНКІВ.

ПАРИЖ (Франція). — Три банки, які мали конекцію з повітровою почтовою компанією, припинили оплату своїх рахунків. Сталося це після того, як уряд відмовився давати дальші субсидії на повітрово-почтову компанію.

ЗАЛІЗНИЦЯ ВПОПЕРЕК АФРИКИ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Будова залізниці на півдні Африки, що лучить два океани, перетинаючи Африку впоперек, нарешті закінчена. Будувала її 28 років анґлійська фірма. Будова велася в двох напрямках: від Індійського океану до північної Родезії й від Атлянтійського океану до тої самої провінції.

Залізничі тори нарешті злучені в Тенке, на межі бельґійського Конґа. Ця залізниця дасть можливість експльоатувати великі поклади міди та інших металів, які знаходяться в глибині Африки в кольоніяльних володіннях Портуґалії та інших держав.

БОЛЬШЕВИКИ БОЯТЬСЯ БІБЛІЇ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Британське біблійне товариство заявило Лізі Націй, що большевики заборонили доступ біблії до Радянщини, як книжки небезпечної для їх ідеї. Вони називають біблію небезпечною для соціялістичних та комуністичних експериментів.

Разом з тим стало відомо, що комісаріят народної освіти оголосив твори Л. Толстого контрреволюційними й заборонив розповсюднення їх у Росії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5 ...
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДО НАС НА НАУКУ!

Кажуть, що Венямин Френклин, укладаючи конституцію Злучених Держав, сказав, що молода держава й молоді політики навчаться часом за рік більше ніж старі держави і старі політики за десятки літ.

Ту засаду хоче прирівнати нюйорський „Нови Свят" до теперішньої Польщі й пише в передовиці про те, як то „Польска учи заґраніцен", маючи на увазі нові соймові реґуляміни та інші реформи партії Пілсудського, які мають зробити польський сойм рухомим і працездатним. Польська меґальоманія дійшла в польській ґазеті так далеко, що вона приходить до заключення, що анґлійська палата громад „малпує" Польщу й змагає тепер до таких самих реформ, які перевів Пілсудський. Так Польща поучує вже й Англію, як треба правити державою шляхом парляментаризму.

Таке пишуть Поляки в Ню Йорку. А в самім польськім соймі польська сенаторка Дора Клушинська говорить про владу Пілсудського зприводу „пацифікації" таке:

„В Польщі є диктатура, а диктатура є антитезою правної влади і тому є можливе те все, що тепер в Польщі діється. Здається, що навіть найвеселіші члени парляменту, в соймі чи в сенаті, признають, що від кількох тижнів завжди чути в обох палатах парляменту тільки про биття. Завжди чути: бють на сході, бють на заході, бють у самій середині краю, бють усюди. Чи це не є страхіттям? А все те, говорила сенаторка, діється тому, що „уряд хоче показати, що він є сильним і та сила полягає на тім, що бють людей". У той спосіб знищив польський уряд „віру народа в закон, віру в правну владу, що є величезною втратою для інтересів держави". А наконець звертає польська сенаторка увагу, що задля „пацифікації" і польських порядків Польща стає постійним клієнтом Ліґи Націй, та що та справа важко заважить на судьбі Польщі, бо то є „справи, які відібються дуже прикрим і болючим відгомоном за границями, котрі ставлять Польщу в положення, що мусить іти й толкуватися та виправдувати себе, чому такі речі діються в Польщі".

А польський посол Стронський представив у польськім соймі польські „засади" так: „В Польщі панує сьогодня засада, що не знати, що буде. Оту таємничість і заскакування уважається основною вартістю теперішнього уряду. Але того не можна приноровлювати за границею. Там усе, що діється, оперте на рахунку тверезих людей".

І отих то тверезих людей заходу хоче брати „Нови Свят" за учеників безправної, варварської Польщі! Польська бундючність, тай тільки.

Інж. М. Селешко.

ДЕСЯТИЛІТТЯ СПІЛКИ СТУДЕНТІВ УКРАЇНЦІВ У НІМЕЧЧИНІ.

(1921—1931).

(Докінчення)

Після цього зголосилось було богато бесідників до слова, але з огляду на пізну пору уділено слово лише 10 бесідникам. Перший промовляв офіціяльний заступник ректора та сенату Високої Технічної Школи в Берліні, проф. д-р Горн. Він привітав українське студентство з його 10-літним ювилеєм в імени ректора та сенату та побажав йому кращого успіху в будуччині як в науці так і в боротьбі. Українське студентство зуміло собі здобути симпатії чужинців як студентів так і професорів, і воно може лише з того бути горде. Дальше забрав слово проф. д-р З. Кузеля. Він привітав українське студентство з його 10-літним ювилеєм і вказав на ті труднощі, що їх приходилось поборювати студентству в часи його діяльности. Він сам був свідком всієї цієї праці і тому відповідно оцінив ту працю, заявивши, що старше громадянство завсіди було по стороні студентства та його позитивної роботи для української справи. Відтак забирали слово представники цілого ряду німецьких студентських орґанізацій. Всі вони майже твердили, що симпатії німецького студентства стояли й стоять все по стороні українського студентства і що німецьке студентство дивиться уважно за працею та боротьбою українського студентства за незалежність України. Особливо приємно всіх вражали слова, коли то німецькі представники остентативно заявили, що на міжнародному форумі, цебто на ріжних міжнародних студентських конґресах та зїздах, українське студентство все було по стороні Німців і виступало нераз в обороні слушних жадань німецького студентства проти тих пут, що й на нього, як на неполітичну організацію, наложив був версальський диктат. Українці з успіхом до останнього часу боронили Німців на міжнародніх конґресах проти наступів ріжних політично ворожо настроєних для Німеччини студентських ґруп, що руководились в своїх виступах загальною державною політикою, а не чисто студентськими справами. Одиноке українське студентство зрозуміло було положення німецького студентства і якраз ці оборонні виступи Українців зеднали для українського студентства зокрема, а для українського руху взагалі симпатії цілого німецького суспільства. При кінці забрав голос представник хорватського студентства та представник литовського студентства. Хорватський представник привитав українське студентство в імени 6,000 зорґанізованого хорватського студентства, заявляючи, що судьба Хорватів під ярмом сербським та Українців під ярмом московським та польським повинні зеднати студентство обох народів до спільної боротьби за визволення. Литовський представник, сказавши відповідну промову про значіння студентства в боротьбі нації за визволення, завізвав всіх присутніх литовських студентів ґукнути на славу України і його передній боєвій сторожі, українському студентству, гучне литовське „Вальо", що й зробили литовські студенти.

По цьому наступило відчитання привітів письменних та телеграм, що наспіли на ювилей зі всіх кінців світа. Всіх було 217, але відчитано з них лише деякі, як от від приблизно 20 ректоратів ріжних українських та німецьких шкіл, дальше від ріжних українських інституцій та студентських товариств як своїх так і чужих і т. д.

Голова Спілки, Р. Макух, подякував всім присутнім за участь в святі і на цьому закрив святочну академію. По цьому майже всі присутні вдались до слідуючих кімнат, де позасідали за столами і перевели час до пізної ночі в веселій товариській балачці. Вивязалось було певне змагання в співанні між Литовцями, Німцями й Українцями. Члениця Спілки, панна Верґановська, переграла на фортепяні кілька українських мельодій як акомпаніямент для попису українських співаків. Пізно в ночі публика розійшлась до дому.

Поглянувши на це свято з загально-української точки погляду, треба сказати, що українство на чужині здобуло собі ще одну позицію в ланцуху загальної української пропаґанде. Деб лише який Українець не був і щоб він не робив, він не забуває довбати ту скелю несвідомости чужинців в українському питанні. Наслідки того нині такі, що справа українська цілому світови не є чужа. Коли хто з нею не зовсім добре обзнакомлений, то принайменше вже знає, що таке Україна і не думає, що це є Росія чи Польща. Так стоїть справа серед молодого чужинецького громадянства. Щождо старшого, то цього годі твердити, бо їм вже в школі втовкли в голову ідею великої Росії і вони її до сьогодні не годні позбутись. Там не поможе нічого загальна українська пропаґанда. Там поможуть факти і сила, коли її будемо мати. Поставивши таких тупоголових перед доконаний факт, заставимо їх таки признати, що Україна була, є й буде, мимо їх волі та переконання. Широке німецьке громадянство є богато більше поінформоване про українські справи ніж ріжні професори та учені. Візьмемо напр. такого професора Фасмера, що тепер сидить в кураторії Українського Наукового Інституту. Він є приятелем деяких Українців, та ще до того й професорів Українського Інституту в Берліні, але це йому нічого не шкодить твердити в своїх творах, що українська мова є діялектом російської, цебто, що російська мова розпадається на великоруську, білоруську й малоруську. Серед молодого громадянства цього нема, а колиб навіть і було, то українське студентство зараз би постаралось вияснити даному осібнякови його помилкове думання. Українське студентство взялосяб за це з енерґією. Не так одначе поступає старше громадянство, що рахує себе провідниками на еміґрації, та ще й до того веде певну політичну ґрупу за собою, а саме гетьманство. Воно на справи української пропаґанди не звертає ніякої уваги і не має відваги навіть запротестувати перед проф. Фасмером проти того, що він вважає українську мову діялектом мови московської. До того вони з ним дуже часто стрічаються і вважають його за протектора українського руху в Німеччині.

Згадувати про співпрацю між українським студентством та українською професурою на німецькому терені не приходиться, бо така праця взагалі не істнує. Звязки в більшости є лише урядові, цебто директор чи професор, а з другого боку студент, якого й відповідно згори трактується. Студентська праця не має жадного попертя з того боку і навіть не вважали чинники відповідальні за Інститут зявитись [на свят]і Спілки Студентів У[кра]їнців, щоб йому надати більшу святочність та значіння перед чужинцями. Мені особисто приходилось чути питання про це, чому нема української професури. Можуть бути заступлені ректорати та сенати чужих шкіл, то чомуж не можуть бути свої. Вониж свої. На жаль, це факт і гірка правда. Професура занята особистими справами щось в роді сварок за кращі місця, а дальше, розгризені партійно через виступ Липинського в „Ділі" проти гетьманської політики, взагалі перестали дбати за справу українську. Кількох людей поутворювали ріжні партії і в цю боротьбу втягнули й Український Науковий Інститут. На ці пости поставило професуру українське громадянство і воно жадає від них виповнення тих завдань, що на них вкладені. Як виповняються ті завдання, бачать всі найкраще саме в той момент, коли треба заманіфестувати українську єдність. Не виключено, що старше громадянство з табору гетьманців, що втягнуло в орбіту свойого ділання й Український Інститут, не здає собі повністю справи з того, що воно робить і вдоволившись заявою комісаря Івахова на одному з львівських процесів за приналежність до УВО, де їм комісар признав мужність в їх виступах проти визвольної боротьби на Західній Україні, боїться тепер всього того, що пахне боротьбою за незалежність України, щоб не наразити собі нових приятелів. У всякому разі українське громадянство західних українських земель мусить вглянути в цю справу і повести певні корективи в напрямі поліпшення відносин в цій одинокій на німецькому ґрунті українській інституції, щоб її, в скорому часі не стратити, а навпаки, щоб вона могла виконати ці завдання, що на неї вложено.

Берлін, в лютому 1931 р.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

УКРАЇНЦІ НА РОЗПРАВІ КОМУНІСТІВ.

Коли скінчився процес у Харкові над українськими вченими й старими культурними діячами, які ніколи не були революціонерами, то радянські рептильки за кордоном писали про С. Єфремова й про його товаришів, як про тих, що „жалюгідно каються перед пролетарським судом". Тоді ріжні московські посіпаки вказували як на зразок на старих російських революціонерів, що ті не боялися говорити царським суддям правду ввічі й відважно приймали кару. Цього не було зі сторони С. Єфремова та його товаришів. Вони, мовляв, просили прощення й каялися в своїх гріхах проти червоних окупантів України.

РОСІЙСЬКІ РЕВОЛЮЦІОНЕРИ НА СУДІ.

Та ось попали на лаву підсудних і російські бувші революціонери та соціялісти з числа тих, „які не боялися царським суддям говорити правду ввічі й не плазували перед ними, випрошуючи собі помилування". І щож сталося? Суханов, Ґвоздьов, Ґроман та инші каялися перед комуністичним судом і ще більше понижувалися ніж С. Єфремов та його товариші. Українці всеж сказали багато щиро й отверто такого большевицьким „суддям", що не в одного з них свербіли руки, щоби стяти голову отим „жалюгідним" українським провідникам.

Цього не було на московському процесі російських соціялістів та революціонерів. Та не будемо робити закидів тим підсудним і виставляти їх „жалюгідними", бо маємо на увазі причину, що приводить до такого поступовання всіх, хто попадає в руки большевицького „суду".

ПЕРЕД КАТАМИ.

Причина та, що кожен з них увесь час бачив перед собою не суддів, які керувалися якимись законами, льоґікою, якимись моральними засадами й т. п., а виключно катів, що мучать свої жертви передтим, заки знищиться їх фізично, або духово й морально.

Перед катами ніхто не буде стояти з гордо піднесеним чолом і не стане говорити в їх облична слова правди, бо це зайве й катови незрозуміле. Тим садистам можна лиш одно говорити: „Беріть і впивайтеся моїми муками! Я все те зробив, що ви хочете мені приписати! Все! Лише скорше кінчайте своє діло божевільних садистів!"

Такий змисл усіх тих признань вини та покаяння, які складають перед катами їх жертви.

„ЧЕРВОНА КАЛИНА" НА ІНДЕКСІ.

Не папа римський і не Ляхи та не якийсь російський чорносотенний чи комуністичний цензор заборонили своїм „вірним" читати видання „Червоної Калини", видавництва українських вояків, що провадиться у Львові з метою плекання традиції українських армій. До цього додумалися редактори гетьманської „Січи" з Шикаґо. Вони проголосили заборону своїм „вірним парохіянам" читати видання „Червоної Калини", бо в них без „відповідальної поваги" змальовується постать російського ґенерал-ґубернатора України, який з ласки Німців і Москалів назвався тимчасово „гетьманом України" Павлом Петровичом Скоропадським.

Можемо повіншувати гетьманським парохіянам, що їх „причери" від Скоропадщини вважають своїх парохіян такими..., яких треба охороняти від „сторонніх впливів". Це старі методи вже давно віджившиx ріжних духів тьми. Пощо їх воскрешати тепер. Хіба дійсно, вертаючись до часів старої гетьманщини, провідники гетьманської Січи в Шикаґо також пригадали старі московські методи палення книжок на площі Москви, щоб „не било саблазні в народних умах".

ЦЕ ВОНИ ТАК ПЛЕКАЮТЬ ТРАДИЦІЇ АРМІЇ.

Отак скоропадщуки ставляться до плекання традицій українських визвольних змагань, до традицій Українських Січових Стрільців, Української Галицької Армії, Української Придніпрянської Армії, що морем крови залили поля України в боротьбі за державу, за народ. Натомісць хочуть поставити „традиції" гетьманської армії", що карними загонами вкрила була поля України й українською селянською кровю залила їх, повертаючи землю й майно поміщикам Ляхам та Москалям, або „своїм" прислужникам Москви та Варшави. Вони хочуть плекати „традиції" тієї армії, що привела Україну до федерації з Московщиною й готувалася в союзі з Денікіном іти на Москву для відбудови „єдіной і неделімой матушкі Расеї".

ГЛУМ НАД УКРАЇНСЬКОЮ ВИЗВОЛЬНОЮ БОРОТЬБОЮ.

Чи можна собі уявити більший глум над традиціями визвольної боротьби, коли до них ставляться так ті, що тут в Америці кричать про збройну боротьбу, про орґанізацію армії, про патріотизм, державність і т. п. За одне лише можемо бути їм вдячними: що вони признають за своїми членами „таку шатость умов", або таку слабість своєї ґльорифікації московського ґенерала, що потребують накладати заборону на „Червону Калину".

Радимо видати друге заряджєння: що коли січовики-скоропадщуки випадково знайдуться на українських зборах чи вічах, де будуть співати „А ми тую червону калину підіймемо, а ми нашу славну Україну розвеселимо", то щоб вони всіма пальцями затикали свої вуха, щоб не чути цієї зненавидженої Москалями та Ляхами української січової пісні.

Коли вже забороняти, то забороняти до кінця. Треба все доводити до льоґічного кінця — тоді відніше буде абсурд.

В. Будзиновський.

МОГИЛА.

Оповідання.

(6)

— Зразу я гадав, щоби ми на могилу пішли таки зараз. Тепер бачу, що треба відкласти на завтра, бо вперед мушу знати, чи ти сам не дуришся, гадаючи, що вона любить тебе... Тільки... гм... Як би то спитати її, щоби дурно не робила собі надії, як скарбу не буде?

— Найліпше зробите, як цілком не будете питати. Я за неї не боюся. Аби тільки було ваше слово, що її дасте мені, як вона схоче вийти за мене.

— Як хоче і як буде скарб.

— Нехай вже й так буде.

— То гадаєш, що найліпше взятися до роботи зараз?

— Лише сир відкладаний добрий.

— Отже нині! Щоби жінка, здивована, що мене так довго нема дома, не прийшла за мною сюди до кузні, ходім вже тепер до хати на вечеру. Повечерявши, скажу жінці, що в кузни маємо ще якусь пильну роботу, отже піду ще раз і до хати верну аж пізно в ночи. З хати возьму фляшинку запіканки, бо до такої роботи треба добре підкріпити тіло і духа.

Повечерявши, коваль і його челядник пішли до кузні. Коваль добув зза пазухи фляшку, ковтнув сам і подав Тимкови. Коли сей добре покріпився, оба вийшли з кузні і пустилися в степ. Тимко ніс два заступи і міх. Гнав так скоро, неначе би йшов до давно невиданої любки. Аж коваль здержував його, кажучи, що вже задихався. Прийшовши під могилу, ковтнули запіканки ще раз. Міх з мотузом і фляшиною лишили і з заступами вийшли на могилу. Вийміли і поклали на боці малий дерев'яний хрест та стали копати. Робота йшла скоро, бо квапились. Докопалися до домовини, навкруги неї випорпали і викинули глину. Від скорої роботи аж мокрі були сорочки. Тепер лиш би принести мотуз, витягнути домовину і докопатися до скарбу. Тимко виліз з могили, щоби принести мотуз. Ковалеви, що стояв на домовині, зробилося лячно. Не хотів сам лишитися, отже й собі виліз.

— Ви чого вилізли? — Тимко спитав. — Я сам принесу.

Ковалеви соромно було признатися, що його вигнало з могили, отже сказав:

— Чейже треба хвилинку відпочати, бо хто зна, чи не треба буде рити аж до спод[у].

Оба зійшли з могили, посідали коло міха та стали напихати люльки.

Від Слобідщини їхав віз, запряжений волами. То Іван і Сава Саварини їхали по батька. Їхали лісом і віхали в чагарник між лісом і степом. В сім чагарнику край степу станули. Старший Іван взяв два заступи і каже:

— Я йду на могилу. Ти, Саво, оберни віз, возьми мотуз і зараз прийди.

Іван вийшов з чагарника в степ і пустився в сторону могили, якої в пітьмі ночи ще не міг добачити. Зайшов до тої могили. Коваля і його товариша не бачив, бо вони сиділи по другім боці могили. Вийшов на могилу і... неначе задеревів. Хрест лежав на землі, могила розкопана, перед ним яма. Було ясне, що хтось копав, тільки не знати, чого. Іван погадав, що тут мабуть хочуть ще когось поховати. В темноті не видів, яка глибока яма, чи докопалися до домовини. Зсунувся у яму і схилився. Руки попали на домовину.

Під могилою ще сиділи коваль і його челядник, та докурювали люльки. Тепер, коли вже треба було витягати домовину з небіщиком, коваль не дуже рвався до роботи і забалакав до Тимка:

— Може би домовини цілком не витягати, лише троха відсунути на бік?

— Буде незручно далі копати. Ліпше витягнути.

— Я гадаю, що як скарб є, то зараз під небіщиком.

— А я гадаю, що як є, то на самій долині. Як вам прикро рухати домовину, то я сам витягну її і сам далі буду копати. Вже йду!

Коваль не хотів челядника пускати до ями самого, бо боявся, що як знайде невеликий скарб, то готов сховати його за пазуху і сказати, що знайшов скринку, чи горщок... порожний. Він волів би сам зробити так. Пішов за ним і каже:

— У яму я полізу. Ти кинеш мені кінець мотуза. Я обвяжу домовину, ти будеш тягнути. Як витягнеш, то нам треба буде на переміну вартувати, щоби біда не наднесла кого саме в хвили, коли вирине скарб. Ти лишишся перший на варті, я буду далі копати.

Підійшли до ями. Коваль схилився, щоби у яму спустити ноги, коли з ями тукнуло:

— А ти чого сюди?!

Коваль і Тимко на хвилю задеревіли.

— Ну? Чого сюди? — голос в ямі спитав ще раз. З ями висунулася голова.

Більше не бачив ні коваль, ні челядник. Відвернулися і дали ногам знати. Опинилися аж в кузні.

(Конець буде)

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українська година на радіо.

В справі влаштування української години на радіо в Ню Йорку відбулися дня 8. березня збори Центрального Комітету національних товариств міста Ню Йорку, на які крім делегатів поодиноких товариств прийшло також кількох бизнесменів.

Голова Центрального Комітету гром. А. Борак, представив присутнім ціль зборів, зазначуючи, що над справою влаштовання української години на радіо Центральний Комітет відбував уже наради з делегатами поодиноких нюйоркських товариств і всі вони заявили свою готовість поагітувати у своїх товариствах в цілі зібрання відповідної грошевої підмоги, яка на дане товариство буде визначена. Маючи на увазі, що всяка пропаганда вимагає гроша, наскільки має ться повести пляново і успішно, та що пропаганда при помочи української години на радіо відносно ще найменше буде коштувати, а може принести такісами користі результати, які могла би дати інша подібна пропаганда, як примірно інформаційне бюро в малих розмірах, що потягнуло би за собою далеко більші видатки, Центральний Комітет рішився повести свою акцію головно в напрямку здійснення пляну радіової години. Щоби таку годину як слід влаштувати під оглядом пропагандивним, музичним і вокальним, то на це потрібно поперття всього свідомого українського громадянства Ню Йорку й околиці, бо тільки при помочи ширшого загалу зможе ця акція увінчатися бажаним нами успіхом.

З дискусії, яка вивязалася над цею справою і в якій забирали голос поодинокі присутні громадяне, запали слідуючі рішення:

Всі присутні однодушно заявилися за конечність влаштовання української години на радіо.

Акція пропаґанди української справи, яку започаткував Протестаційний Комітет, а тепер Центральний Комітет старається й продовжувати, повинна знайти моральне і матеріяльне попертя свідомого українського загалу з огляду на вагу і конечність ведення цеї корисної праці.

До помочі у влаштованню української години на радіо Центральним Комітетом вибирається ще трох членів, які спільно творять комітет. Вибрано гром. Я. Корната, М. Гайворонського і Д. Галичина. Комітетови цьому припоручено постаратися о винаймлення відповідної рідіової стації, та випрацювати належну програму.

В ціли призбирання відповідних фондів, які запевнили би уже заздалегідь ведення такої години принайменше на десятьразові виступи — маючи на увазі, що одна година буде коштувати приблизно $100 — назначується один місяць, то є від 15. березня до 15. квітня, який час на протязі котрого мається повести відповідний „кампейн" за датками.

Припоручено комітетови виробити відповідні книжочки з відозвами, та передати їх даром через комітет призначеним делеґатам, які будуть ходити до поодиноких бизнесменів та громадян за збіркою.

В ціли поведення збіркової акції між членами поодиноких товариств присутні висказали своє побажання, що добре було би, колиб поодинокі орґанізації опадаткували своїх членів одноразовим датком в сумі 50 центів.

Маючи на увазі, що остання протестаційна акція в Ню Йорку перевелася вповні успішно завдяки не тільки нюйоркській громаді, але головно околиці, присутні уважають, що булоби побажаним, щоби поодинокі околичні місцевости скликали також у себе громадянство на наради, та рішили прийти з матеріяльною помічю тій такій важній акції, руководячися тим фактом, що пропаґанда української справи не є тільки нюйорською місцевою справою, але загально національною, та що вона може мати певний успіх тільки тоді, як знайде попертя всього свідомого громадянства Ню Йорку і околиці.

Вкінці припоручено комітетови оголошувати в часописі усіх жертводавців.

Щоб започаткувати добре діло не тільки на словах, але і на ділі, при кінці зборів заряджено збірку, яка принесла $115.

По $10 зложили слідуючі бизнесмени: Я. Корнат, М. Сурмач, А. Борак, А. Пасічник, І. Тураш, Н. Воробець, П. Бурдяк, В. Лазута, Д. Ґула; по $5: М. Гайворонський, С. Дембіцький, М. Максимович, С. Шевців і П. Гринишин.

Датки просимо висилати на адресу касієра комітету:

Mr. John Turash,
224 E. 13 St., New York, N. Y.

Комітет:
А. Борак, Е. Скоцко, І. Тураш, М. Гайворонський, Я. Корнат, Д. Галичин.

— Юрчику, я сподіюся, що ти не сказав батькови, що ти вчора бачив, як я цілував твою сестру Олю.

— Я й не потребував того говорити. Як ви лише вийшли від нас, Оля побудила всіх і сама розповіла це.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Відозва Центрального Комітету в справі української вистави в Метрополитен Опера Гавз до всеї укр. Громади в Ню Йорку і до укр. Громад в околиці.

Українські Громади! — Українські Громадяни!

Вам звісно, що в Ню Йорку завязався Ювилейний Комітет для виведення українського балету перед артистичний американський світ.

Мимо непоборимих трудноців приготовив цей Комітет виступ Школи Національного Танку Василя Авраменка в святині американської штуки, в Метрополитен Опері. Це перший раз в історії американської української іміґрації здобуває українське мистецтво нагоду представити себе на цій всесвітній сцені.

І перший раз нюйорська громада, а з нею й інші, будуть мати нагоду побачити й почути українську штуку там, куди ледви забігали думкою та мріями піоніри народного життя Американської України.

Вистава відбудеться в суботу, 25. квітня 1931 р., в год. 8 вечір у Метрополитен Опера Гавс, Бродвей і 40 вул. в місті Ню Йорку.

Цей день повинні затямити всі громадяни-Українці й ужити всіх своїх сил, щоби вистава принесла честь українському імени!

На нюйорській Громаді спочиває в першій мірі обовязок дати Ювилейному Комітетови всяку допомогу, на яку лише нас стати. Всі, як один, підопрімо добрі і благородні змагання народних працівників! Коли треба радою, прибуваймо на наради; коли треба участи в хорі, в орхестрі, голосімся самі, хто почуває себе до цього способним; а ввесь загал нехай приготовляється до громадної присутности в галі Метрополитен Опери в Ню Йорку. Закуповуймо вступні карти (тикети) заздалегідь і тим допомаймо до забезпечення фінансового успіху вистави. Ювилейний Комітет, звільнений від журби про фінансовий успіх, буде мати змогу посвятити решту часу на аґітацію межи чужинцями, та на поміч в орґанізації артистичних сил.

Такої самої допомоги просимо також і сусідні та подальші українські громади, вважаючи, що це справа не самого громадянства з Ню Йорку, але справа всіх Українців.

Екзекутива Центрального Комітету Укр. Нац. Тов. міста Ню Йорку.

Прошак прийшов до господаря просити милостині. Господар дав йому кілька центів і каже, щоби молився до Бога, щоби Бог дав ще кілька днів погоди, бо мусить звозити сіно. Потім прошак пішов до другого господаря. І цей дав прошакови кілька центів і казав просити в Бога, щоби впав дощ, бо саме щось був засадив. Прошак вийшов від господаря, а що не знав, як має тепер молитися, сказав: „Дай, Боже, ні сяк ні так!"

Дарунок.

— Я купив для жінки чотирилямповий радіоапарат.

— Таж це дорогий дарунок.

— Та так, одначе повчаючий. Я хочу, щоби жінка зрозуміла, як то приємно, коли хтось говорить безупину, а другому не вільно отворити рота.

— :: —

І. злодій: Дуже жалую, що я не знав ані батька ані матері.

II. злодій: Що ти тим так гризешся?

І. злодій: І справді, бо тоді міг би я переконати поліцію, що я по батьках одідичив наклін до крадежі та пянства.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАРАФІЯН ЦЕРКВИ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ!

ВЕЛИКА ПАРАФІЯЛЬНА НАРАДА

відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1931 РОКУ

в годині 2-гій пополудни

В ГАЛИ НАРОДНОГО ДОМУ,

217-219 Е. 6-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

Цілею: проголошенне і поясненне послідного вироку суду, яким зістали уневажнені вибори тростісів з 25-го мая 1930 року і приготованнє до нових виборів. 59-60

ЗА КОМІТЕТ:

Іван Салагуб, Дмитро Салагуб, Дмитро Перепилюк, Іван Солтис, Ст. Шевців, Григ. Качановський, Василь Тинецький.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ПІТСБУРГ, ПА.

Коляда на боротьбу.

Отсі громадяни, що ходили з колядою на визвольну боротьбу: Анна Дяк, Марія Федьків, Агафія Чернецька, Анастазія Мазепа, Іван Пшеничка, Микола Грайчук, Петро Бекіш.

Коляду зложили: по $5: І. Пшеничка, А. Дяк, А. Чернецька, П. Бекіш; по $2: А. Мазепа, С. Чачунь, Г. Нерща, А. Довгий, Б. Котула, С. Михайлюк, І. Галевич, В. Котула, Н. Сорока, І. Слободян, М. Федьків, І. Бекіш, Е. Навіков, Д. Терпеливець, Н. Грайчук, Я. Федунок; Гринишин $1.25; по $1: М. Дригайло, П. Перегінець, П. Наконечний, В. Петровський, П. Дзева, А. Опеля, І. Бережанський, І. Рідоці, Е. Ферботник, І. Бек, Ю. Попіль, П. Свирида, О. Соколовський, А. Іванців, Н. Крижалка, Т. Коруна, С. Фінник, Й. Варуняк, Й. Ялечко, Г. Кліщ, І. Катериняк (Угрорус), І. Драпала; по 50 ц.: П. Кречковський, О. Венгрин, П. Береза, К. Ланс, М. Федунок, П. Слободян; Ф. Дригайло 30 ц.; С. Когут 25 ц.; Н. Н. 10 ц.

Окрім коляди на забаві в громадянки А. Дякової зложили на ту саму ціль: о. І. Шварок $5.50; адвокат Онишків $5; по $2: о. Л. Весоловський, Крововяк, Місько. — Разом $95.40.

Жертводавцям як і колядникам, а особливо гром. Грайчукови, що два дні возив своєю машиною колядників за дармо, сердечне українське спаси Біг.

Вислано через Обеднання $95.15, а 25 ц. посилка.

Петро Бекіш.

ЄЙТСБОРО, ПА.

Допомога потерпівшим.

Переслано через Обеднання до Рідного краю на допомогу потерпівшим від ляцького терору 26 долярів. До того 1 доляр пішов на місцеві видатки.

Збірка була переведена на звичайнім мітінгу товариства дня 15. січня с. р. Збіркою занялися: Іван Іваник та Іван Вуйчик.

З того призначено 10 дол. на медичну допомогу, а 16 дол. на визвольну боротьбу.

Жертви зложили: по $2: М. Джумак, І. Іваник, М. Воротилко і С. Бобик; по $1: М. Миккта, П. Бенко, А. Сагаа, К. Сорока, І. Вуйчик, Анастазія Вуйчик, В. Крикота, Олена Джумак, В. Подіщук, М. Кухар, М. Мельник, І. Кузьо, Ю. Бусовецький, М. Бобик, В. Глинянський, І. Вуйчик (мол.), В. Турок, П. Турчик, Ю. Бурий.

ТАРАС ТРЯСИЛО

„ТАРАС ТРЯСИЛО" — це перший український історичний фільм, що зображує боротьбу Запорожців проти польських панів і татарських наїздників. В найближчому часі „ТАРАС ТРЯСИЛО" буде на екрані в слідуючих місцевостях:

ПАССЕЙК, Н. ДЖ. — В СУБОТУ, 14 БЕРЕЗНЯ, в галі YMCA, 97 Четверта вул. Дві вистави: від 7 до 9 і від 9 до 11 вечір.

МЕНВИЛ, Н. ДЖ. — В ПОНЕДІЛОК, 16 БЕРЕЗНЯ, в Менвил Театрі при Мейн вул. Поч. в год. 8-ій ввечір.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — В ПЯТНИЦЮ, 20 БЕРЕЗНЯ, в Український Галі, 849 Норт Френклин вул. Дві вистави: від 7 до 9 і від 9 до 11 ввечір.

Українці в тих місцевостях повинні масово прийти та побачити фільм, що є найкращим зображенням життя на Україні у великій добі змагань геройських борців славної Січі. 59-60

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Жін. Тов. „Згода", від. 358, повідомляє всіх своїх членниць, що місячні збори відбудуться в неділю, 15 березня, в год. 1.30 пополудни, в У. Н. Домі, Вест 14 вул. На деннім порядку є важні справи до полагодження, тому обовязком кождої членниці є явитись на збори. — Анна Гавриляк, предс.; Стефа Паліводa, кас.; Софія Когут, фін. секр.; Б. Гричковська, рек. секр.

СТ. КЛЕЙР, ПА. Отсим повідомляється всіх місцевих і позамісцевих членів Бр. Пр. Богородиці, від. 9, що з огляду на мале число членів, явившихся на звичайнім місячнім мітінгу дня 8 березня, було невистарчаюче до зібрання місячних вкладок. Тому мітінг відбудеться 15 березня, в гали церковній, в годині 1-ій пополудни. Проситься явитись численно і вирівнати свої залеглости. З довгуючими уряд поступить після статута У. Н. С. — Ник. Салак, предс.; Адам, Прус секр.

СЕНТРАЛ ФАЛС, Р. АЙ. Тов. ім. Івана Франка від. 93, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінг відбудеться в неділю, 15 березня, в годині 2-ій пополудни, в галі під ч. 59 Сентрал Стр. Обовязком є кождого член прибути на сі збори. Не явившийся член буде караний після статута. Просимо Українців, котрі ще не стоять в організації, прибути і вписатись в члени Тов. ім. Івана Франка, а тим забезпечать себе, свою родину і поможуть українській справі. До Тов. будеться принимати без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — К. Бабій, предс.; П. Бенковський, секр.

сього, від. 219, повідомляє всіх своїх членів,

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Мих. Грушевщо місячний мітінг відбудеться в суботу, 14 березня, в годині 8-ій ввечір в Укр. Пр. Галі, 179 Корт Стр. Проситься членів явитись на означений час. Довгуючі мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Боднар, предс.; П. Псуй, кас.; А. Мудровський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Буковина повідомляє своїх членів, що збори відбудуться 14 березня, в годині 2-ій ввечір, в Укр. Роб. Домі, 15 Іст 3-та вул. Обовязком кожного члена бути присутним на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. — М. Т. Паламарюк, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 356, подає до відома своїм членам, що квартальні збори відбудуться в неділю, 15 березня, в годині 2-ій пополудни, з причини, що галя занята на суботу. Довгуючих членів упоминається вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть наражені на суспенду. — Теодор Федуняк, гол.; Андрій Андріїців, кас.; Василь Моссора, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 14 березня, в годині 7.30 ввечір, в гали словенській, 724 Лiонард Ст. Проситься всіх членів прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. — Василь Сениший, предс.; Теодор Шевчук, касієр; Дмитро Багрій, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОВОРОТ ТАРЗАНА. (26)

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

Слон Тантор був ще шість або вісім кроків поза своєю жертвою. Немовби з хмар жінки білий воїн упав просто йому на дорогу. З лютю слон звернувся, щоби полагодитися зі своїм новим ворогом. А-ле він не рахувався зі сталевими мясними Тарзана.

І заки Тандор доглянув, що його новий ворог відскочив йому з дороги, Тарзан уже загнав з заду свою залізну спису в бік слона, попід лопатку, просто в серце. І зробив се з такою зручністю, що грубошкірий великан звалився вмить неживий, саме під ноги Тарзана.

Потім Тарзан вискочив на тіло свого великого противника і дав вираз чувству радости зі своєї побіди. Старий начальник та його товариші обступили його довкола, подивляючи його зі страхом. Тепер вони вже приписували зовсім певно надземні сили тому, що побідив льва й убив слона.

І не могли вони зрозуміти сього дивного сотворіння, що бігало між галузями дерев так зручно, як мавпа. Полювання почалося наново, коли позаду себе вони почули дивні звуки. „Стріляють!" крикнув начальник. „Ходім. Се певно Араби напали на наше село та забирають нашу слонову кість і жінки".